

Justering/Signatur

[Signature]

☒ TK	☐ EK
Titel: T 2014-00369:15	
Ärendetyp: ANKOM	
Datum: 2014-04-23	
Avslutat ☐	
Avdelning: TP	Byrå/Enhet
Sågs	

§ 7

Trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015

Remiss från trafikkontoret, dnr T2014-00369

Ärendet och stadsdelsförvaltningens förslag finns redovisat i tjänsteutlåtande den 27 mars 2014.
Dnr 1.5.1-101-2014.

Sammanfattning

Trafikförvaltningen vid Stockholms Läns Landsting har upprättat en så kallad bruttolista på möjliga trafikförändringar för tiden från december 2014 till och med år 2015. Som ett led i dialogen med kommunerna om kollektivtrafiken i länet har Landstingets Trafikförvaltning remitterat nämnda bruttolista till kommunerna i länet.

Förvaltningen har inget att erinra mot de konkreta förslag som berör SL-trafiken 2014/2015 inom Hässelby-Vällingby men anser dock att vissa ytterligare förbättringar vore välkomna. Förvaltningen vill särskilt understryka behovet av en god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kollektivtrafiken. Inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns närtrafiklinjen Vällingby- Hässelby- Räcksta- Grimsta som avgår varje hel timme från Hässelby Gårds torg och kör mot Vällingby centrum och Räcksta. Förvaltningen föreslår att Trafikförvaltningen utreder möjligheten till ytterligare närtrafiklinje eller flexpunkter inom stadsdelsområdet. Därutöver har önskemål inkommit från allmänheten vid de boendedialoger som stadsdelsförvaltningen genomförde i stadsdelsområdet under 2013.

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från Trafik- och Renhållningsnämnden.

Särskilt uttalande

Ordförande Fredrik Bojerud (C) lämnade följande särskilda uttalande, till vilket tjänstgörande ersättare Birger Nord m fl (MP) anslöt sig till:

"Hässelby-Vällingby står inför många utmaningar kring kollektivtrafiken de kommande åren på grund av de arbeten som beskrivs i ärendet. Det är av yttersta vikt att samtliga inblandade aktörer gör sitt yttersta för att begränsa de negativa effekterna som uppstår.

Att resa kollektivt är smart på så många sätt. Det minskar trängsel på vägar och gator, det är bra för miljön och det är också bra för samhällsekonomin.

forts.

Justerings/Signatur

forts.

Ska Stockholm klara att växa utan försämrad miljö måste det överordnade målet för staden vara att fler av oss kan välja att åka kollektivt, gå eller cykla så att miljöpåverkan kan begränsas och vår mark kan användas effektivt.

För att fler ska välja att ställa bilen och ta tåget eller bussen krävs det att kollektivtrafiken är punktlig, trygg och trygg. För att nå maximal miljöeffekt ska den också framföras med fossilfria bränslen, såsom el eller närproducerad biogas.

Idag är det trångt i rusningstrafik på många ställen. Överfulla bussar, trängsel på pendeltågstationerna och i tunnelbanan är många stockholmarnas vardag. Vi behöver därför kraftigt bygga ut dagens kollektivtrafik för att möta framtidens behov och för att lyckas göra kollektivtrafiken attraktivare för fler.

En attraktiv kollektivtrafik ska också ge ett mervärde till dig som väljer att ställa bilen. Vi vill se fler och bättre infartsparkeringar. Vi vill att det ska finnas bilservice och biltvätt vid infartsparkeringarna, så att du kan spara tid till annat. Det ska vara lättare än idag att ta cykel till kollektivtrafiken med bra och säkra cykelparkeringar.

SL behöver förbättra sin realtidsinformation. Genom ny teknik finns goda förutsättningar att visa bussarnas position och beräknade ankomsttid. Denna information måste göras öppen och lättillgänglig för resenärerna.

En attraktiv kollektivtrafik är inte bara tåg, båtar och bussar som håller tider och är fräscha. Det är minst lika viktigt med trevliga stationsmiljöer och trevliga hållplatser.

Alla ska känna sig trygga med att kunna ta sig fram i kollektivtrafiken med rullstol, barnvagn, rullator och bagage. Vi behöver moderna, hela och upplysta busshållplatser med digital reseinformation. Genom att satsa på mer affärer och serveringsställen på stationerna kan vi få en ökad trivsel, fler ögon som håller koll och dessutom hyresintäkter som kan satsas på fler trygghetsskapande åtgärder.

Det ska vara smidigt och pålitligt att resa med kollektivtrafiken. Därför måste det vara så enkelt som möjligt för resenären att köpa och använda sin biljett i kollektivtrafiken.

Dagens biljettsystem lever inte upp till de krav som ställs. För de som reser ibland - de så kallade sällanresenärerna, fungerar det inte som det var tänkt - utan det har snarare blivit svårare med krångliga och otydliga biljettsystem. Vi vill se ett omtag kring SL:s biljettsystem så att alla som vill resa kollektivt, oavsett om det är besökare i vår region, sällanresenär eller daglig pendlare, upplever biljettsystemet som enkelt, begripligt och prisvärt.

forts.

Justerings/Signatur

forts.

Det måste vara enkelt att köpa enkelbiljetter för de som inte har periodkort. Försäljningskanalerna ska ge möjlighet att köpa biljett på det sätt som bäst passar resenären. Möjligheten till kontant betalning måste förbättras och försäljningsställen och biljettautomater måste finnas tillgängliga i hela länet. Speciellt i de mindre centrala delarna av länet där närheten till service är glesare.

Konkret kring Hässelby-Vällingby önskar vi bland annat:

Att framkomligheten för funktionshindrade förbättras

Att kollektivtrafikkörfält för buss under rusningstid införs längs

Lövstavägen/Bergslagsvägen/Drottningholmsvägen – särskilt under den tid som det kommer vara stora störningar på tunnelbanans gröna linje.

Att det ska gå att resa kollektivt till Lövsta/Kyrkhamn under sommarhalvåret.

Att kapaciteten på matarbussarna mellan bostadsområden och t-bana/pendeltåg under rusningstrafik ökar då det händer att resande inte får kliva på vid vissa hållplatser för att bussen är full.

Att ytterligare trygghetsskapande åtgärder utförs vid tunnelbanestationer och större bussknutpunkter – särskilt vid Vällingby Centrum.

Att man noggrant följer upp de bostadsbyggande som sker i vårt område och planerar för att möta det ökade behovet av kollektivtrafik som kommer bli en konsekvens av ett växande Hässelby-Vällingby.

Att trygga och säkra cykelparkeringar vid tunnelbanestationer utvecklas och byggs ut."

Särskilt uttalande

Ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) lämnade följande särskilda uttalande:

"Folkpartiet har haft medborgarmöten om kollektivtrafiken i Hässelby-Vällingby och baserat på medborgarnas synpunkter har vi följande förslag till förbättringar.

Taxor och biljetter

- Access måste vara användarvänligt för alla åldrar.
- Fler ska kunna åka på samma biljett.

T-banan gröna linje

- Systemet bör utformas som öppna spärrar, men med mer personal på stationer och perronger, samt utökad biljettkontroll.
- Fler kontroller vid utgångarna. Plankning är alltför vanlig i Hässelby-Vällingby.
- Bygg om spårren i Vällingby så det blir enklare för rörelsehindrade att åka från Vällingby till Hässelby.
- Toaletter behövs på varenda station, även Hässelby Strand, Johannelund och Räcksta. Bättre skyltning till toaletterna!
- Det behövs fler infartsparkeringar för dem som vill ta bilen till T-banan.
- Bygg väderskyddade cykelparkeringar vid alla stationer.

forts.

Justering/Signatur

forts.

Busstrafiken

- o 518-Återuppta trafiken genom Backlura. Ändringen gav avsevärt sämre service för Backluraborna som ska till Kista
- o Buss till Lövsta-Kyrkhamn på sommarhalvåret för att öka tillgängligheten till det nya naturreservatet.
- o Flexlinjen.
- o Utöka tiderna kvällstid, förslagsvis till 21.00
- o Öppna hållplats vid Coop Vinsta
- o Bättre tvärförbindelser
- o Kista och andra platser i nord och nordväst är viktiga arbetsplatser för innevånarna i Hässelby-Vällingby. De kollektiva tvärförbindelserna är under all kritik.
- o Fler blåbussar i Tvärtrafik till och från Vällingby
- o Direktbussar till större företagsområden som Ulvsunda och Kista."

Särskilt uttalande

Vice ordförande Leif Larsson (V) lämnade följande särskilda uttalande:

"Den ökade befolkningstillväxten i vår stadsdel tillsammans med en kollektivtrafik som slagit i kapacitetstaket i rusningstid motiverar en ny snabbusslinje, från Hässelby Strand via Barkaby Station till Akalla arbetsområde, via Akalla T-banestation. Därefter kan den anknyta till lämplig pendeltågstation utefter Märstalinjen. En sådan tvärförbindelse kunde avlasta gröna linjen och möjliggöra t ex arbetsresor inom den nordvästra sektorn."

Ersätтарыttrände

Ersättare Fredrik Wallén (KD) lämnade följande särskilda uttalande:

"Jag instämmer specifikt i den sjunde (sista) att-satsen i centerpartiets särskilda uttalande, "trygga och säkra cykelparkeringar". Generellt är det min uppfattning att trygga och säkra cykelparkeringar med tillräcklig kapacitet vid tunnelbane- pendeltågstationer, större busshållplatser samt centrumanläggningar i hela Stockholm är en förutsättning för att cykeln som transportmedel verkligen ska bli ett allmänt och långsiktigt alternativ för den genomsnittlige stockholmsspendlaren."

Paragrafen beslöts omedelbart justerad.

Stockholms
stad

Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning
strategiska avdelningen
Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 08-508 04 052

Tjänsteutlåtande
Dnr 1.5.1-101-2014
Sida 1 (5)
2014-03-27

07

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2014-04-10

Trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015

Remiss från Trafik- och renhållningsnämnden, ref.nr T2014-00369

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från trafik- och renhållningsnämnden.
2. Stadsdelsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Marie Janemar
avdelningschef

Sammanfattning

Trafikförvaltningen vid Stockholms Läns Landsting har upprättat en så kallad bruttolista på möjliga trafikförändringar för tiden från december 2014 till och med år 2015. Som ett led i dialogen med kommunerna om kollektivtrafiken i länet har Landstingets Trafikförvaltning remitterat nämnda bruttolista till kommunerna i länet.

Förvaltningen har inget att erinra mot de konkreta förslag som berör SL-trafiken 2014/2015 inom Hässelby-Vällingby men anser dock att vissa ytterligare förbättringar vore välkomna. Förvaltningen vill särskilt understryka behovet av en god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kollektivtrafiken. Inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns närtrafiklinjen Vällingby- Hässelby- Räcksta- Grimsta som avgår varje hel timme från Hässelby Gårds torg och kör mot Vällingby centrum och Räcksta. Förvaltningen föreslår att Trafikförvaltningen utreder möjligheten till ytterligare närtrafiklinje eller flexpunkter inom stadsdelsområdet. Därutöver har önskemål inkommit från allmänheten vid de boendedialoger som stadsdelsförvaltningen genomförde i stadsdelsområdet under 2013.

Bilaga: Remiss från Trafik- och renhållningsnämnden, ref.nr T2014-00369

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Avdelningens namn

Hässelby Torg 20-22
Box 3424
165 23 Hässelby
Växel 08-508 04 000
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom strategiska avdelningen.

Bakgrund

Trafikförvaltningen vid Stockholms Läns Landsting har upprättat en så kallad bruttolista på möjliga trafikförändringar för tiden från december 2014 till och med år 2015. Som ett led i dialogen med kommunerna om kollektivtrafiken i länet har Landstingets Trafikförvaltning remitterat nämnda bruttolista till kommunerna i länet. Inom Stockholms stad handläggs detta ärende av trafik- och renhållningsnämnden.

Sammanfattning av remissen

Trafikförändringarna innefattar både möjliga utökningar men även reduceringar av trafiken. Förslagen rör linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid och har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna. Hänsyn har även tagits till förslag som inkommit från trafikanterna. Utgångspunkten är att trafikförändringarna ska träda i kraft i december 2014 men avsteg från detta kan förekomma. De förslag som redovisas i remissen är en bruttolista där en del förslag behöver utredas närmare beträffande kostnader och konsekvenser innan beslut om genomförande kan tas.

Nedan följer de trafikförändringar som övervägs inför december 2014 till och med 2015 och som särskilt berör Hässelby-Vällingby.

Tunnelbana

Trafikpåverkande arbeten

Under 2015 kommer arbeten att påbörjas för Förbifart Stockholm som påverkar tunnelbanan vid Johannelund. Infartsparkeringen vid stationen och flera av de anslutande vägarna till stationen kommer att tas i anspråk för en tunnelanslutning vilket påverkar tillgängligheten till stationen. Under byggtiden kommer sprängningar påverka tunnelbanetraffiken förbi stationen.

Trafikförändringar

Trafikförvaltningen kommer att se över sommartrafiken för att se om utbudet behöver anpassas till efterfrågan. De kan betyda att tiden för glesare trafik kortas med en vecka i början och en vecka i slutet av perioden. Tiden för utsättning av långa tåg under högsommaren kommer också att ses över.

Lokalbanor

Samtliga lokalbanor är föremål för någon form av trafikpåverkande ombyggnadsarbeten under 2015. Tidplaner och omfattning på dessa arbeten är i många fall osäkra och har komplexa beroenden av

kommunala detaljplaner, järnvägsplaner, finansiering, framdrift i projekt med mera. De förutsättningar för trafik som beskrivs kan snarare ses som ett planeringsläge som kan ändras än som en fast förutsättning.

Tvärbanan

Det nya signalsystemet för Tvärbanan inklusive Solnagrenen är försenat. Solnagrenen öppnades 28 oktober 2013 med många kvarstående brister, främst i signalsystemet. I nuläget finns ingen säker prognos för när bristerna planeras vara åtgärdade men förhoppningen är att merparten skall kunna åtgärdas under 2014. Som en följd av att installationen av det nya signalsystemet för befintlig bana skjuts på framtiden tvingas Trafikförvaltningen stänga av större delen av den befintliga Tvärbanan under sommaren 2014 till följd av att vissa underhållsåtgärder, som länge har planerats inte kan skjutas längre fram i tiden. Avstängningarna kommer att ersättas med bussar.

Nockebybanan

På Nockebybanan planeras inga ombyggnader. Däremot är vagnparken gemensam med Tvärbanan och Brommadepån i kvarteret Akka väster om Alviks tunnelbanestation som är föremål för stadsutveckling. Efter att depåverksamheten flyttats från Bromma till Ulvsunda skall en uppställningshall för de 6 fordon som åtgår för Nockebybanan byggas. Tidplanen för detta är ännu inte fastställd.

Buss: Stockholm - västerort

Linje 112 Alvik – Spånga station

Linjen övervägs att ej längre trafikera via Johannesfred eftersom Tvärbanan täcker upp sträckan Alvik – Johannesfred. Förändringen innebär kortare restider för genomresande resenärer.

Linje 113 Blackebärgs gård – Solna centrum

Linjen övervägs att även trafikera via Annedal under förutsättning att framkomligheten kan garanteras längs den planerade körvägen. Linjens utbud kommer i så fall att anpassas till den förväntade ökade efterfrågan i takt med att området byggs ut.

Linje 115 Vällingby - Grimsta - Räcksta - Vällingby

Hållplats Räcksta begravningsplats övervägs upphöra att trafikeras om inte framkomligheten kan garanteras.

Linje 117, 117X Brommaplan - Spånga

Utbudet på linjen övervägs ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linje 156 Ulvsunda industriområde – Danderyds sjukhus

Linjen övervägs att få förändrad linjesträckning från och med sommartidtabellen 2014 med anledning av Swedbanks flytt till Lands-

vägen samt Tvärbanans öppning av Solnagrenen. Ny linjesträckning blir då Danderyds sjukhus – Solna station – Näckrosen – Ekensbergsvägen – Landsvägen – Vröten.

Linje 158 Vällingby – Spånga station

Utbudet på linjen övervägs ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linje 178 Mörby station – Jakobsbergs station

Utbudet på linjen övervägs ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linje 179 Vällingby – Sollentuna station

Utbudet på linjen övervägs ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linje 514 Häggviks handelsplats – Spånga station

I samband med sommartidtabellen 2014 tas en ny hållplats i korsningen Enköpingsvägen/Spånga kyrkväg i drift, varför antalet avgångar som trafikerar via Spånga kyrka övervägs minska.

Linje 517 Spånga station - Kista C

Linjen övervägs att ej trafikera via Akalla arbetsområde på lördagar och söndagar före kl. 10.00 på grund av lågt utnyttjande.

Linje 540 Tensta C - Universitetet

Utbudet på linjen övervägs att ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linjesträckningarna på linjerna 110, 112, 155 och 509 på sträckan Alvik/Brommaplan – Ulvsunda – Sundbyberg

Övervägs att ses över i syfte att förbättra och förtydliga trafiken. Ytterligare dialog med berörda kommuner behövs.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har inget att erinra mot de konkreta förslag som berör SL-trafiken 2014/2015 inom Hässelby-Vällingby men anser dock att vissa ytterligare förbättringar vore välkomna.

Förvaltningen vill särskilt understryka behovet av en god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kollektivtrafiken. Inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns närtrafiklinjen Vällingby- Hässelby- Räcksta- Grimsta som avgår varje hel timme från Hässelby Gårds torg och kör mot Vällingby centrum och Räcksta. Förvaltningen föreslår att Trafikförvaltningen utreder möjligheten till ytterligare närtrafiklinje eller flexpunkter inom stadsdelsområdet samt att dessa förändringar tas fram efter samråd med *Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor* samt från *pensionärsrådet*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Avdelningens namn

Hässelby Torg 20-22
Box 3424
165 23 Hässelby *
Växel 08-508 04 000
hasselby.vallingby@stockholm.se
stockholm.se

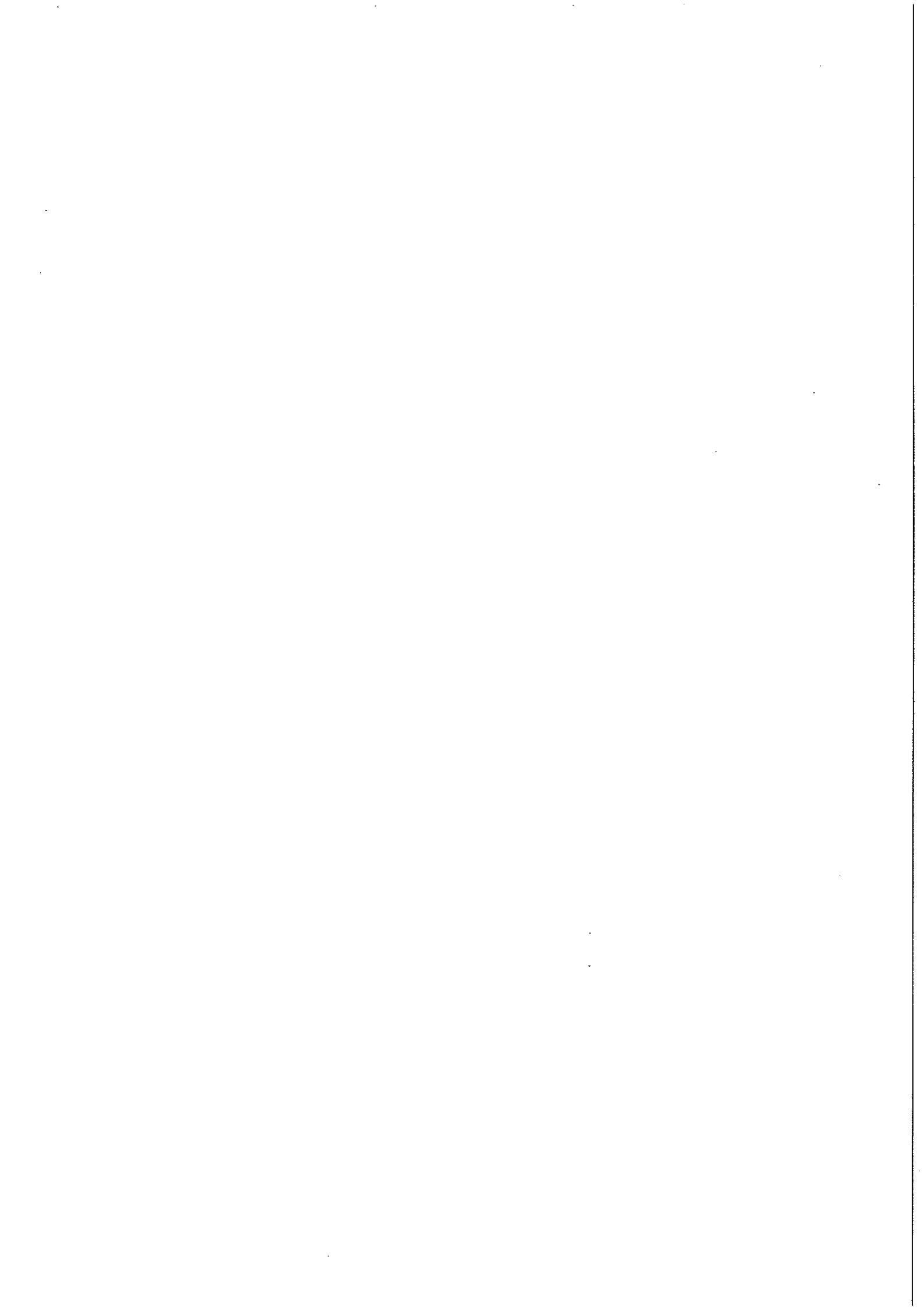
Därutöver har följande önskemål framkommit vid de boendedialoger som stadsdelsförvaltningen genomförde i stadsdelsområdet under 2013:

- Bättre turtäthet på linjen 541 Vällingby – Backlura – Barkarby – Jakobsberg, med anledning av många inkomna synpunkter från medborgare om hög belastning på linjen.
- Önskemål om tätare turer med buss 119.
- Att närtrafiklinjen även stannar vid Viveka Trolles gränd som ligger på en höjd som angörs via trappor från Hässelby gårds centrum.
- Närtrafiklinje även på helger
- Bättre tvärförbindelser; Vällingby mot Solna, Kista, Sollentuna och Vällingby-Åkermyntan- Barkarby.
- Önskemål om att under sommarsäsongen införa en busslinje till Lövstabadet/Kyrkhamn.

Förvaltningen anser i övrigt att det är av största vikt att tillgänglighetsaspekterna liksom miljöfrågorna ska stå i fokus.

§ 15
SL:s trafikförändringar 2014-2015**Beslut**

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Trafikförvaltningen (tidigare Storstockholms lokaltrafik, SL) har utarbetat förslag till trafikförändringar i kollektivtrafikutbudet. Förslagen, som avser linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid, har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna och med hänsyn till förslag inkomna från resenärerna. Förvaltningen har angett ett antal förbättringsförslag där synpunkter som kommit in har beaktats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 31 mars 2014.

Dnr 190-14-1.5.1.

Förslag till beslut

Ordföranden Jan Tigerström (M) föreslog för majoritetens del att nämnden skulle ställa sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Cecilia Obermtiller m.fl. (MP) föreslog, med instämmande av Lilliemor Samuelsson (V) och Anders Löwdin m.fl. (S), att nämnden skulle ställa sig bakom följande förslag till beslut:

Nämnden beslutar

att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
att därutöver anföra:

Beckomberga växer och därför behöver självklart linje 117 ha hög turtäthet. Nu när den sista etappen i byggandet av Beckomberga börjar ta fart och folk flyttar in bör det snart 4000 människor i området. Spårbunden trafik till området är önskvärd, men det behövs även kortsiktiga lösningar. Redan 2013 föreslog Bromma ungdomsråd en bussträckning mellan Runstensplan och Åkeshov, för att elever lättare skulle kunna ta sig till Nya Elementar. Det är en sträcka som skulle kunna dras till Bromma Sjukhus och där med även gagna de nyinflyttade Beckombergaborna, sträckan bör därför utredas.

Vi ser det som positivt att den nya tvärbanesträckan nu kan ersätta eller korta ner vissa busslinjer och på så sätt minska växthusgasutsläppen. Det är dock viktigt att tvärbanans nuvarande problem med signalsystemet är åtgärdat innan busslinjer kortas ner, så att vi inte riskerar att tappa resenärer till bilburen trafik.

Vi vill också lyfta upp den stundande problematiken när gröna linjen väster om Alvik ska stängas ner under flera månader. Innan dess måste ersättningstrafik ha planerats och inte bara i form av bussar in mot centrum utan även båtlinjer och fler kollektiva tvärförbindelser.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och konstaterade att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Cecilia Obermüller m.fl. (MP), Lillemor Samuelsson (V) och Anders Lövdin m.fl. (S) reserverade sig till förmån för sitt förslag.

Handläggare
Gunnar Hedman
E-post: bromma@stockholm.se

Till
Bromma stadsdelsnämnd

SL:s trafikförändringar 2014/2015

Förslag till beslut

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Omedelbar justering

Leif Sjöholm
stadsdelsdirektör

Annica Lagerqvist
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Trafikförvaltningen (tidigare Storstockholms lokaltrafik, SL) har utarbetat förslag till trafikförändringar i kollektivtrafikutbudet som, via trafikkontoret, skickats på remiss till stadsdelsnämnderna. Utgångspunkten är att trafikförändringarna ska träda i kraft 2014/2015. Förslagen, som avser linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid, har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna och med hänsyn till förslag inkomna från resenärerna.

Bromma stadsdelsförvaltning
Förskola och teknik

Gustavslundsvägen 161 G
Box 16017
167 16 Bromma
Telefon 50806439
Växel 50806000
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Med målet att få en bra kollektivtrafik har stadsdelsförvaltningen angett ett antal förbättringsförslag där vi tagit hänsyn till synpunkter som inkommit till förvaltningens kännedom.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av verksamhetsområde förskola och teknik i samråd med berörda verksamhetsområden inom förvaltningen. Rådet för funktionshinderfrågor samt pensionärsrådet har getts tillfälle att yttra sig över remissen.

Bakgrund

Trafikförvaltningen (tidigare Storstockholms lokaltrafik, SL) har utarbetat förslag till trafikförändringar i kollektivtrafikutbudet, som via trafikkontoret skickats på remiss till stadsdelsnämnderna. Utgångspunkten är att trafikförändringarna ska träda i kraft i 2014/2015. Förslagen, som avser linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid, har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna och med hänsyn till förslag inkomna från resenärerna.

Remissen

I Bromma, med närliggande områden, föreslår trafikförvaltningen (tidigare Storstockholms lokaltrafik, SL) följande trafikförändringar:

Tunnelbanan

Trafikförvaltningen kommer att se över sommartrafiken för att anpassa utbudet till efterfrågan. Under 2015 påbörjas arbeten för Förbifart Stockholm vilket påverkar tunnelbanan vid Johannelund där en tunnelanslutning tillkommer.

Tvärbanan

Det nya signalsystemet för Tvärbanan är försenat. Diskussioner pågår mellan program Tvärbanan och signalsystemsleverantören GE samordnat med Trafikförvaltningen och trafikoperatören Arriva. Solnagrenen öppnades 28 oktober 2013 med många kvarstående brister, främst i signalsystemet. Förhoppningen är att merparten skall vara åtgärdat under 2014. Spårvagnarna på Solnagrenen, mellan Alvik och Solna Centrum, kör i 15-minuterstrafik och med reducerad hastighet. Under sommaren 2014 genomförs en totalavstängning av Tvärbanan, under ett par veckor, för att göra avslutande banarbeten och uppdatera signalsystemet. Under avstängningen kommer ersättningsbuss att trafikera sträckan.

Under hösten 2014 planeras den kvarvarande sträckan Solna C – Solna station att öppnas. Om rättningarna av signalsystemet uppnår förväntat resultat så kan det bli möjligt att förtäta trafiken under senhösten 2014. I augusti 2015 är förhoppningen att trafiken ska vara genomgående mellan Solna – Alvik – Sickla udde och att turtätheten, som idag finns på sträckan Alvik – Sickla udde, är införd på hela sträckningen.

Nockebybanan

På Nockebybanan planeras inga ombyggnader. Efter att depåverksamheten flyttats från Bromma till Ulvsunda ska en uppställningshall byggas för de fordon som åtgår för Nockebybanan. Tidplanen för detta är ännu inte fastställd.

Busstrafik

Linje 112 Alvik – Spånga station

Övervägs att ej längre trafikera via Johannesfred eftersom Tvärbanan täcker upp sträckan Alvik – Johannesfred. Förändringen innebär kortare restider för genomresande resenärer.

Linje 113 Bläckebergs gård – Solna centrum

Övervägs att även trafikera via Annedal under förutsättning att framkomligheten kan garanteras längs den planerade körvägen. Linjens utbud kommer i så fall att anpassas till den förväntade ökade efterfrågan i takt med att området byggs ut.

Linje 117, 117X Brommaplan - Spånga

Utbudet på linjen övervägs ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Linje 152 Bromma flygplats – Solna centrum – Liljeholmen

Övervägs avkortas till att endast trafikera sträckan Solna centrum – Sundbyberg – Bromma flygplats alla veckans dagar. Resenärer på borttagen sträcka hänvisas till Tvärbanan.

Linje 156 Ulvsunda industriområde – Danderyds sjukhus

Övervägs få förändrad linjesträckning från och med sommartidtabellen 2014 med anledning av Swedbanks flytt till Landsvägen samt Tvärbanans öppning av Solnagrenen. Ny linjesträckning blir då Danderyds sjukhus – Solna station – Näckrosén – Ekensbergsvägen – Landsvägen – Vreten.

Linje 177 Mörby station - Skärvalk

Övervägs få ytterligare förstärkningsavgångar från Träkivista till Brommaplan.

Linje 309 (Brommaplan) - Ekebyhov - Käggeholm
Övervägs få ytterligare trafik från Ekerö C till Sandudden samt i motsatt riktning under dagtid. Vidare övervägs vissa eftermiddagsturer förlängas till/från Brommaplan lördag och söndag på grund av mycket hög belastning på anslutande stamlinjer.

Linje 396 Brommaplan - Träkvista - Svanhagen - Stenhamra
Övervägs få en ytterligare sen avgång cirka kl. 02.20 natt mot måndag - fredag.

Linje 311 (Brommaplan -) Ekebyhov - Sjöängen (- Slut)
Övervägs få en kvällsavgång förlängd till att utgå från Brommaplan cirka kl. 20.45. Detta på grund av mycket hög belastning på anslutande stamlinjer. Vidare övervägs en ny avgång från Brommaplan till Sjöängen cirka kl. 16.10 på grund av mycket hög belastning på avgången från Brommaplan kl. 16.28.

Linje 336 Brommaplan - Svanhagen - Stenhamra
Övervägs få ytterligare trafik i rusningstid på grund av hög belastning

Förvaltningens förslag och synpunkter

Med målet att uppnå en bra kollektivtrafik har stadsdelsförvaltningen angett ett antal förbättringsförslag där vi även tagit hänsyn till synpunkter som inkommit till förvaltningens kännedom.

Busstrafik

- Förvaltningen har i tidigare yttranden framfört önskemål om bättre kollektivtrafik för linje 113, som trafikerar sträckan Solna centrum – Mälarbacken. Vi finner det därför positivt att tätare tidtabell och utökad trafik nu övervägs.
- Önskemål finns om att ringlinjen 115 mellan Räcksta – Vällingby ska synkroniseras bättre med tunnelbanetågen vid Räcksta T-banestation, gå i båda riktningarna samt ha tätare turer under helger och kvällar. Pensionärsrådet har också framfört önskemål om att bussen ska passera kyrkogården på vardagar och inte bara på söndagar.
- Förvaltningen har i tidigare yttranden framfört önskemål om ökad turtrafik och synkronisering för linje 17 som trafikerar sträckan Brommaplan-Spånga station. Vi finner det därför positivt att utbudet på linjen nu övervägs att ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

- Många äldre är beroende av linje 124, som går mellan Alvik och Abrahamsberg, varför turtätheten behöver utökas. För att få fler resenärer och bättre linjetäthet bör linjen ändras så att den trafikerar Västerled-Djupdalsvägen-Gustav III:s väg där ett seniorboende tillkommit.
- Förvaltningen har erfarenhet att det finns önskemål om tätare turer för seniorbussen i Blackeberg.
- Bättre kommunikationer är önskvärda för Brommaborna till Kista och Akalla, gärna med en direktbuss från Brommaplan via Ballstavägen till Kista. Punktligheten behöver även förbättras för buss 155 som går mellan Brommaplan och Akalla.

Spårtrafik

- Nockebybanan behöver, inte minst ur ett trygghetsperspektiv, gå senare under helgnätterna och ytterligare anpassas med övriga trafikslag.
- Det nya bostadsområdet i Beckomberga kommer, fullt utbyggt, att inrymma ca 4000 människor vilket förutsätter en väl fungerande kollektivtrafik. Förutom god busstillgänglighet och förbättrade tvärförbindelser önskar förvaltningen, med tanke på framtida bebyggelse i västerort, främja behovet av en spårvägsförbindelse, på sträckan Sundbyberg-Beckomberga-Vällingby med eventuell fortsättning till Åkermyntan och Barkarby.
- Turtätheten på tunnelbanan mot Åkeshov och Vällingby behöver utökas under helger och kvällar så att inte människor behöver trängas på perrongen i Alvik med risk för olyckor.

Sjötrafik

- Förvaltningen har i tidigare yttranden framfört önskemål om ökad sjötrafik. Vi finner det därför positivt att en pendelbåtslinje planeras på linjen Ulvsunda – Södersjukhuset. Linjen kommer att bli ett välkommet tillskott och som, i beaktande av de hårt belastade trafiklederna i Bromma, gärna får följas av fler båtförbindelser.

Servicelinjer

- Önskemål finns om en servicelinje på sträckan Tranebergs strand - Alviks torg.

Övrigt

- Vid Brommaplan bör det utredas om det är möjligt att komplettera stationen med spårbunden trafik ut till Ekerö. En del av omstigningstrafiken skulle eventuellt också kunna flyttas till Åkeshov där det finns bättre plats.
- Angeläget är att såväl tillgänglighetsfrågorna som miljöfrågor ges fortsatt stor vikt i det framtida planeringsarbetet. Detta gäller i synnerhet vid de större bytespunkterna där det finns en förbättringspotential vad gäller trafikantinformation, toaletter, hissar, kontrastmarkering och hindrande kantstenshöjder.
- Om antalet nöjda resenärer skall kunna uppnås är det viktigt att SL tänker på passagerarnas trygghetsbehov och höjer standarden på underhåll och städning. Övervakningen behöver även intensifieras för att stävja vandalisering vid hållplatser och stationer.
- Vid alla förändringar i eller av kollektivtrafiken är det viktigt att SL ger tydlig information till såväl resenärer som berörda närboende.

Bilaga

Remiss

☒ TK	☐ EK
Dnr: T2014-00369-1	
Aktuuppgift -	
2014-04-25	
IP	Byrå/ Erlat
Christina Akbar	

§ 7.

SL:s förslag till trafikförändringar 2014/2015
- remiss från trafikkontoret, T2014-0369
Dnr 1.5.1.91-2014

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till trafikkontoret som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden skickar även remissvaret till landstingets trafikförvaltning.
3. Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med de trafikförändringar som kommer att träda i kraft i december 2014. De har tagit fram en bruttolista på möjliga trafikförändringar avseende linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid. Remissen omfattar inte mer långsiktig planering av till exempel spårutbyggnader.

Förvaltningen önskar se omfattande satsningar på kollektivtrafiken, inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort, och högre turtäthet på bussarna, framför allt kvällstid för att öka tryggheten. I Solberga ökar befolkningen kraftigt vilket motiverar både en ökad turtäthet på linje 142 och en förlängning av linjen till Liljeholmen. Därutöver redovisas synpunkter från boendedialogen på den nya bussterminalen och resecentrum i Älvsjö.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2014-04-04.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande (C)

Evy Kjellberg (C) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Undertecknad yrkar bifall till förvaltningens förslag men vill därutöver anföras. Undertecknad vill understryka att säkerheten på Stationsgatan ("Bussgatan") snarast måste ses över och åtgärdas innan en allvarlig olycka inträffar, då många resenärer springer kors och tvärs för att hinna med pendeltåg och bussar.

Hållplatserna bör samlokaliseras så att ex. bussar (144, 163, 173) till Fruängen från Älvsjö har samma hållplats eller nära varandra. Väl markerade

övergångsställen med riktad belysning, och eventuellt staket/räcke mellan hållplatser och övergångsställen bör övervägas.

Fler stora klockor bör också sättas upp såväl på Stationsgatan, Resecentrum och Älvsjö torg.

Åtgärder för ökad säkerhet och trivsel bör utvecklas snarast.

Särskilt uttalande (S)

Majvi Andersson m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Förvaltningens svar på remissen är utmärkt skriven och vi instämmer i deras skrivningar. Vi har svårt att se hur det skulle gagna det växande Älvsjö eller omkringliggande tyngdpunkter Liljeholmen, Fruängen, Skärholmen, Högdalen, Farsta, om indragningar av busslinjer eller turer skulle drabba dessa områden. Tyvärr ser vi behov av ökad turtäthet. Förvaltningens förslag att låta linje 142 gå mellan Älvsjö station till Liljeholmen via Telefonplan är alldeles utmärkt. När det gäller 142 har vi i flera år framfört de boendes krav på ökad turtäthet även dagtid. Som det är nu med 20-minutersintervall är det många som går istället för att vänta på bussen. Bussen får därmed till synes färre passagerare och SL tror att det fungerar bra med 20-minuterstrafik. Medborgarnas önskemål är dock att turtätheten ökas. Även linje 144 måste få en ökad turtäthet mellan Älvsjö och Fruängen. Det är ett mycket starkt önskemål att 144ans samtliga turer går hela sträckan mellan Gullmarsplan och Fruängen.

Vi ser negativt på planerna att eventuellt lägga ner linje 154 mellan Älvsjö och Liljeholmen.

Älvsjös Råd för funktionshinderfrågor lyfter fram behovet av busstrafik mellan Älvsjö och Skarpnäck, vilket vi instämmer i.

I förslaget saknar vi skrivningar om vad det finns för planer när det gäller Spårväg Syd. Det finns ett behov av att en snabb, smidig och miljövänlig förbindelse för att hålla samman Söderort och där spelar byggandet av Spårväg Syd en mycket stor roll.

Tunnelbanan kommer att byggas ut mycket kraftigt. Det är inte acceptabelt om bussresenärerna kommer att förlora sina väl fungerande linjer för att spara pengar till SL att lägga på tunnelbanan.

Särskilt uttalande (MP)

Olive Carlson (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Det är bra synpunkter och förslag från förvaltningen. Vi vill lägga till en särskild uttalande.

1. I remissen från trafikkontoret och i förvaltningens förslag tas inte upp hur tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning skall beaktas för att inte stänga ut de inför trafikförändringar.
2. Idag är det svårt att stiga på eller stiga av pendeltåg om man har fysisk funktionsnedsättning (unga och äldre) eller om man reser med ett spädbarn i en barnvagn på grund av några gamla tåg som inte är anpassade men också för ett stort håll mellan tåg och perrongen. Det finns risk för olycka samt rädsla att åka med kollektivtrafiken därmed risk för isolering bland de personerna. Färdtjänsten beviljas restriktivt idag därför personer med funktionsnedsättning måste erbjudas bättre möjligheter att använda dem resurser som finns i samhället på lika villkor.
3. Trafikförändringar är bra tillfälle att också planera in ett väl fungerande, smidigt, säkert och miljöanpassat kollektivtrafiksystem kombinerad med gång och cykelbanor. En tågvagn som är reserverad för cyklister på vardagar och helger skulle underlätta för pendlare som ändå vill cykla på vissa sträckor, att ta med sig sina cyklar.

Särskilt uttalande (V)

Emelie Roxby Schüttseder m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Vi stödjer förvaltningens väl genomarbetade och genomtänkta remissvar och med miljön och prioritering av kollektivtrafik i fokus instämmer vi till fullo i att det behövs mer omfattande satsningar.

Att satsa på utökad kollektivtrafik i de områden där befolkningen ökar kraftigt måste därför vara av högsta prioritet. Solberga - med buss 142 - är ett sådant område. Förutom behovet av turtäthet som förvaltningen lyfter i remissvaret vill vi även se så kallade dragspelsbussar för att möjliggöra att rullatorer och barnvagnar får plats. Utifrån den äldre befolkningen och barnfamiljer som dominerar i området inträffar det tyvärr allt för ofta att dessa resenärer får vänta i 20 minutersintervaller för att få plats på bussen. Att inte få plats på bussen inträffar beklagligt nog ofta redan vid första påstigningen vid ändhållplatserna för denna målgrupp.

Vi ser även ett behov av att utveckla närtrafiken i Älvsjö för att underlätta för människor med olika typer av funktionsnedsättningar att exempelvis ta sig till affärer och vårdcentral. Förutom att det finns en social vinning med detta kan det också ses som ett komplement till färdtjänsten.

För att möjliggöra fler turer på tvären och möjlighet till byten vid flera kollektivtrafikknutpunkter föreslår vi även att buss 161 som trafikerar

Juvelerärvägen och Älvsjövägen istället trafikerar Folkparksvägen till och från Älvsjöstation och då stannar på 142:ans nuvarande busshållplatser. Med denna linjedragning ges möjlighet att resa med en buss till röd linje - Norsborg samt till grön linje och även möjlighet till vidare färd mot Bagarmossen. Buss 147 som idag har ändstation vid Hökmossen fortsätter då i sin tur på Juvelerärvägen och Älvsjövägen till ny ändstation d.v.s. Älvsjö station. Denna busslinje har då förbindelse både med T-banans röda linje vid Liljeholmen och med pendeltåget.

Bilaga § 7

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
24 april 2014

Förändringar i SL-trafiken 2014/2015

Remiss från trafikkontoret (dnr T2014-00369)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till trafikkontoret som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden skickar även remissvaret till landstingets trafikförvaltning.
3. Omedelbar justering.

Lars Arvidsson
StadsdelsdirektörMargareta Hamrén
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med de trafikförändringar som kommer att träda i kraft i december 2014. De har tagit fram en bruttolista på möjliga trafikförändringar avseende linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. Remissen omfattar inte mer långsiktig planering av till exempel spårutbyggnader.

Förvaltningen önskar se omfattande satsningar på kollektivtrafiken, inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort, och högre turtäthet på bussarna, framför allt kvällstid för att öka tryggheten. I Solberga ökar befolkningen kraftigt vilket motiverar både en ökad turtäthet på linje 142 och en förlängning av linjen till Liljeholmen. Därutöver redovisas synpunkter från boendedialogen på den nya bussterminalen och resecentrum i Älvsjö.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och serviceavdelningen. Ärendet har behandlats i rådet för funktionshinderfrågor, pensionärsrådet och förvaltningsgruppen den 15 april 2014.

Bakgrund

Remissen om SL:s trafikförändringar har skickats från landstingets trafikförvaltning till Stockholms stads trafikkontor, som önskar få in synpunkter från stadsdelsförvaltningarna. Remisstiden sträcker sig till den 11 april 2014, men stadsdelsnämnden har fått förlängd svarstid till den 25 april 2014. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden, förutom till trafikkontoret, även skickar remissvaret direkt till landstingets trafikförvaltning.

Remissen i sammanfattning

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med de trafikförändringar som kommer att träda i kraft i december 2014. I samarbete med trafikentreprenörerna har de tagit fram en bruttolista på möjliga trafikförändringar avseende linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. Hänsyn har även tagits till de förslag som har inkommit från resenärerna. Remissen omfattar inte mer långsiktig planering av till exempel spårutbyggnader. Nedan sammanfattas föreslagna förändringar som berör Älvsjö.

Pendeltåg

Under 2015 kommer ett flertal banarbeten att påverka pendeltågstrafiken. Bland annat kommer gamla Årstabron att vara avstängd för renovering maj – augusti. Inga insatståg går då och tågen kan inte stanna vid Årstaberg.

Det finns förslag om att ändra trafikeringen av linjen Märsta - Södertälje så att vartannat tåg går till Arlanda – Uppsala och vartannat till Märsta. Skälet är bland annat att man vill säkerställa att tågen från Uppsala och Arlanda fortsätter söder om Stockholm C trots trafikreduceringen i samband med renoveringen av gamla Årstabron.

Tvärbanan

Under sommaren 2014 kommer större delen av Tvärbanan att stängas av för underhållsåtgärder. Sommaren 2015 planeras den återigen att stängas av för byte av signalsystem, och därefter kommer trafiken att starta hösten 2015 med genomgående trafik Solna station – Alvik – Sickla Uddé. Under avstängningsperioderna ersätts spårvagnen med bussar.

Bussar

Linje 141: Telefonplan – Långsjö torg. Något ökat utbud övervägs.

Linje 143: Liljeholmen – Älvsjö station – Högdalen. En utökning av trafiken vardagar kl 9-13 övervägs. Från 30- till 20-minuterstrafik sträckan Älvsjö station – Högdalen.

Linje 154: Liljeholmen – Älvsjö station. Eventuellt kommer linjen att läggas ner eftersom resandeunderlaget är sviktande och andra alternativ finns.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms har en stark befolkningstillväxt, inte minst i söderort, vilket förutsätter en attraktiv kollektivtrafik för att skapa en hållbar stad. Förvaltningen önskar se kraftfullare satsningar på kollektivtrafiken, inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort, och högre turtäthet på bussarna framför allt kvällstid för att öka tryggheten.

Förra året samlade stadsdelsförvaltningen in synpunkter från allmänheten på kollektivtrafiken i Älvsjö, inför remissvaret till SL. I år baserar sig svaret bland annat på de synpunkter som samlades in under Älvsjös boendedialog i oktober 2013.

En viktig fråga för att skapa en attraktiv kollektivtrafik är att det finns snabba tvärförbindelser. Stombussarna ska stå för de tvärgående kopplingarna mellan ytterstadens tyngdpunkter. Översiktsplanens utpekade tyngdpunkter i söderort är Skärholmen, Fruängen, Älvsjö, Högdalen och Farsta. Det är av stor betydelse för kollektivresandet i söderort att en snabb tvärförbindelse mellan dessa viktiga knutpunkter etableras.

Stombusslinje 173 går snabbt mellan Älvsjö och Fruängen och fram till Kungens Kurva. Därefter åker den inte raka vägen till Skärholmen, utan tar först en lång omväg genom Kungens Kurva innan den når Skärholmen. Österut från Älvsjö går 173 till Bandhagen, Hökarängen och Skarpnäck. För att knyta ihop söderorts tyngdpunkter skulle den istället gå via Högdalen till Farsta. En snabb förbindelse från Älvsjö till Högdalen och Farsta är buss 167, men den går endast i högtrafik. Tyngdpunkterna behöver knytas ihop även utanför maxtimmarna.

Det behövs även en bra tvärförbindelse mellan Söderorts viktiga knutpunkter Älvsjö och Liljeholmen. Idag finns linje 154 och linje 143 som går mellan Liljeholmen och Älvsjö via Årstaberget i högtrafik, men 154 kommer eventuellt att läggas ner.

En bra förbindelse mellan Älvsjö och Liljeholmen skulle kunna skapas genom till exempel en förlängning av linje 142 från Tele-

fonplan till Liljeholmen. 142 går idag från Älvsjö station genom Solberga till Telefonplan. I Solberga har befolkningen ökat med 2000 personer de senaste tio åren till följd av förtätningar, och prognosen visar på en ökning med ytterligare 2.500 personer kommande tioårsperiod då ytterligare bostadsprojekt planeras. Det motiverar både en förlängd linje för att nå Liljeholmen utan byte, och en ökad turtäthet. Barnvagnar kan idag ha svårt att komma med bussen på grund av trängsel.

Förvaltningen är positiv till planerna på att eventuellt öka trafiken på linje 141 och linje 143. När det gäller linje 144 finns ett starkt önskemål från boende i Älvsjös villaområden är att alla turer från Gullmarsplan ska gå vidare mot Fruängen istället för att vända vid Älvsjö station. På kvällstid upplevs det som otryggt att behöva kliva av och vänta på nästa tur vid Älvsjö station eller vänta vid Gullmarsplan eller Fruängen.

Nya bussterminalen och resecentrum har föranlett flera synpunkter från resenärer på utformning och service. Det som berör SL gäller bussgatans utformning, placering av hållplatser, samt skyltning och bänkar. Många resenärer springer över bussgatan för att komma till rätt hållplats och det finns en oro för att det kan hända olyckor. Många som bor i Långbro kan åka med både buss 144 och 163. De avgick tidigare från samma hållplats, men ligger nu på olika sidor av bussgatan långt ifrån varandra. Det är opraktiskt för resenärerna och orsakar också spring över bussgatan.

Skyltningen till hållplatserna från pendeltågsstationen behöver bli bättre och det behövs informationstavlor med aktuella bussavgångar på fler platser. De elektroniska skyltarna vid respektive busshållplats är svårästa då de sitter högt upp och har svart text på mörkgrå botten. Bänkar finns nu vid de flesta hållplatser på bussgatan, men det saknas fortfarande bänkar i vänthallen vid bussgatan.

Bilaga

Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 från trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting.

(I den tryckta versionen av detta tjänsteutlåtande finns endast de sidor med som berör Älvsjö. Kontakta registrator för att ta del av hela remissen.)

Utdrag ur protokoll från funktionshindersfrågor,
2014-04-15, § 5.

Stadsdelsnämnden beslöt 2014-04-24 att rådets § 5 ska
bifogas nämndens yttrande i ärendet.
Dnr 1.5.1.91-2014

§ 5

SL:s förslag till trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015

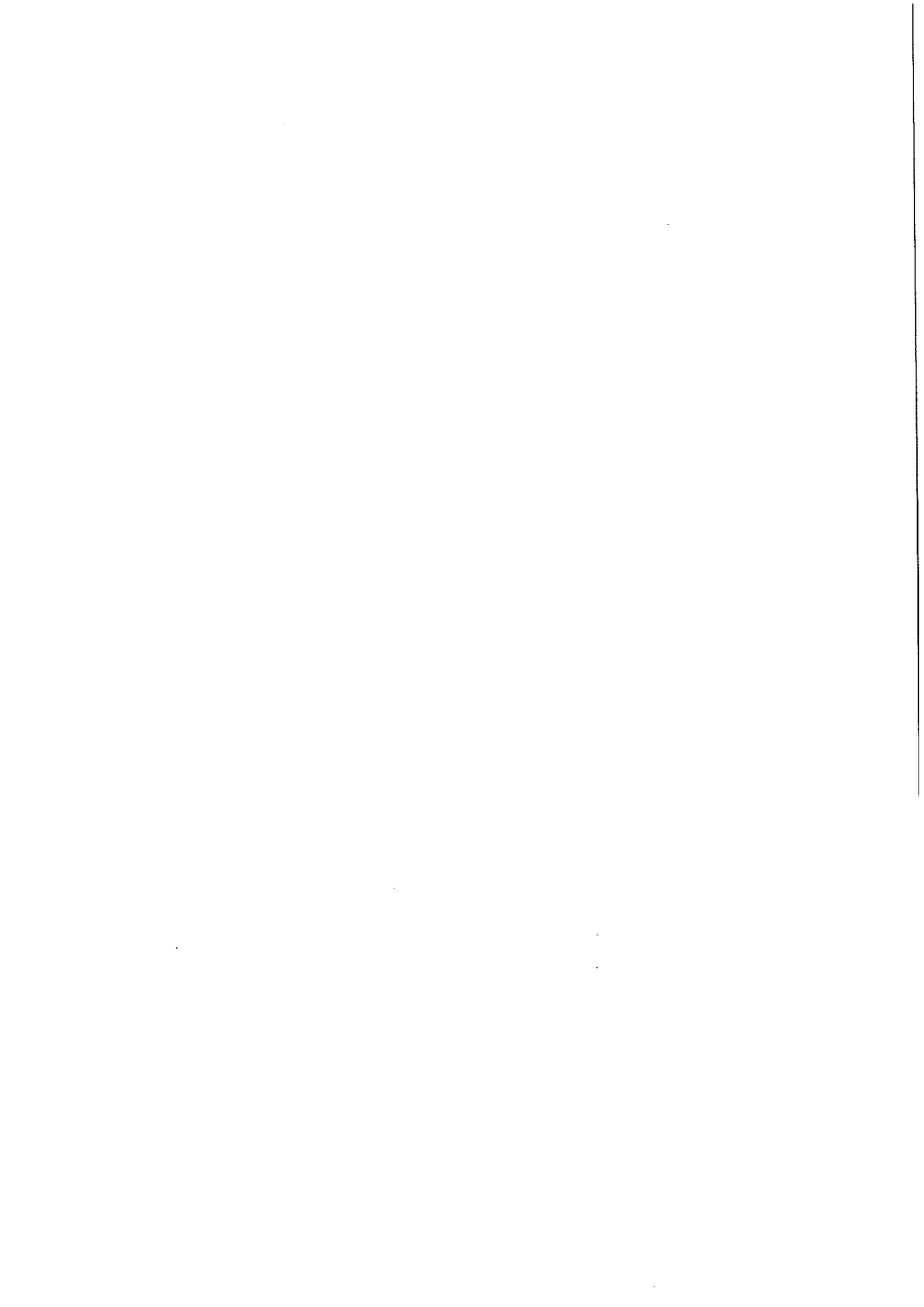
Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med de trafikförändringar som kommer att träda i kraft i december 2014. De har tagit fram en bruttolista på möjliga trafikförändringar avseende linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid. Remissen omfattar inte mer långsiktig planering av till exempel spårutbyggnader.

Förvaltningen önskar se omfattande satsningar på kollektivtrafiken, inte minst när det gäller tvärförbindelser i söderort, och högre turtäthet på bussarna, framför allt kvällstid för att öka tryggheten. I Solberga ökar befolkningen kraftigt vilket motiverar både en ökad turtäthet på linje 142 och en förlängning av linjen till Liljeholmen. Därutöver redovisas synpunkter från boendedialogen på den nya bussterminalen och resecentrum i Älvsjö.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2014-04-04.

Rådet för funktionshinderfrågor

Rådet har tagit del av ärendet och ställer sig bakom förvaltningens förslag men ifrågasätter förslaget att även buss 173 skulle gå till Högdalen istället för som idag till Skarpnäck. Till Högdalen går även busslinje 143. Två bussar skulle i så fall gå från Älvsjö till Högdalen men ingen till Skarpnäck, vilket inte kan vara riktigt genomtänkt.

Handläggare
Monica Fredriksson
Telefon: 08-508-09 032

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Trafikförändringar i SL-trafiken 2014-2015 - svar på remiss från trafikförvaltningen Stockholms läns landsting

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Johanna Engman
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter med anledning av ett förslag från trafikförvaltningen till förändringar i SL-trafiken 2014/2015.

Förvaltningen har inga invändningar mot de trafikförändringar som föreslås.

Enligt förvaltningen är det ytterst angeläget att kollektivtrafiken utvecklas i samband med att Stockholm växer. Kollektivtrafik utvecklingen är också viktig för att möta stadens mål om att minska resande med bil. Generellt vill förvaltningen betona vikten av att utvecklingen av kollektivtrafiken samordnas med de stadsutvecklingsprojekt som pågår.

Vad det gäller busstrafiken så utgör trafikområde innerstaden från och med augusti 2014 tillsammans med trafikområde Lidingö ett sammanslaget trafikområde, vilket beror på den nyligen avslutade upphandlingen av busstrafiken i Innerstaden/Lidingö, E22.

Som en del i det vinnande anbudet som lämnades av Keolis ingick ett förslag på nytt linjenät för både innerstaden och Lidingö. Genomförande för detta är planerat till juni 2015, i samband med

T2014-00369-16

2014-04-24

IP
Albar

sommartidtabellen. Ett arbete med att förankra detta med berörda kommuner, intressegrupper etc kommer att inledas under 2014. Planerade förändringar i busstrafiken omfattas således inte av denna remiss.

Förvaltningen är angelägen om att stadsdelsnämnden får möjlighet att lämna synpunkter på det nya linjenätsförslaget för busstrafiken i innerstaden.

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsnämnd har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter med anledning av ett förslag från trafikförvaltningen till förändringar i SL-trafiken 2014/2015. Förslaget är en bruttolista på möjliga förändringar och rör linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. Förslaget har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna. Hänsyn har även tagits till de förslag som inkommit från resenärerna.

Utgångspunkten är att förändringarna ska träda i kraft i december 2014. Flera av förslagen till förändringar behöver utredas grundligare vad gäller kostnader och konsekvenser innan beslut kan tas om genomförande.

Stadsdelsnämndens synpunkter ska vara trafikkontoret tillhanda senast den 5 maj 2014.

Ärendet

Förslaget till trafikförändringar rör samtliga trafikslag.

Tunnelbana

Trafikförvaltningen kommer att se över sommartrafiken för att se om utbudet behöver anpassas till efterfrågan. Detta kan betyda att tiden för glesare trafik kommer att kortas med en vecka i början och en vecka i slutet av perioden. Tiden för utsättning av långa tåg kommer också att ses över.

Pendeltåg

Under 2015 kommer ett flertal banarbeten att påverka pendeltågs-trafiken. Under perioden januari till maj kommer ett spår att vid Tomtebodavägen vara avstängt i samband med arbeten med Citybanan. Detta påverkar pendeltågen norrifrån och en viss reducering av insatstågen kan vara nödvändig.

Under perioden maj till augusti kommer gamla Årstaberget att vara avstängt för renovering, vilket påverkar pendeltågen söder om

Stockholm. Inga insatståg kan gå och tågen kan inte heller stanna vid Årstaberget.

Mälardalen kommer under sommaren tidvis att vara avstängd och trafikeras på ett spår mellan Jakobsberg och Kallhäll.

Trafiken mellan Västerhaninge och Nynäshamn kommer att vara inställd under perioden 22 juni - 31 juli på grund av dubbelspårsbygge.

Vissa förändringar föreslås när det gäller trafikeringen Märsta - Södertälje vilket bl.a. innebär att vartannat tåg ska gå till Arlanda - Uppsåla och vartannat till Märsta. För att få ett oförändrat utbud kompletteras trafiken med två tåg i timmen mellan Märsta och Älvsjö.

Samtliga lokalbanor, dvs. Spårväg City, Roslagsbanan, Lidingöbanan, Tvärbanan, Saltsjöbanan och Nockebybanan kommer under 2015 att vara föremål för någon form av trafikpåverkande ombyggnadsarbeten. För Spårväg City planeras bl.a. tillgänglighetsanpassningar att genomföras. Detta berör främst Djurgården, arbetet kommer att förläggas till de tidpunkter då Djurgården har lågsäsong och leder till att trafiken delvis kommer att behöva stängas av. På Roslagsbanan genomförs som ramen för program Roslagsbanans utbyggnad en mängd åtgärder. Kapaciteten utökas och restiderna förkortas genom dubbelspårsutbyggnader och inköp av nya fordon. Bullerbekämpande åtgärder, trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder och tillgänglighetsanpassningar genomförs.

Vad gäller Tvärbanan är det nya signalsystemet försenat. På grund av att installationen av det nya signalsystemet skjuts på framtiden kommer större delen av Tvärbanan att stängas under sommaren 2014. Ersättningsbussar kommer att sättas in. Hösten 2014 planeras sträckan Solna centrum - Solna station öppnas.

Inför sommaren 2015 beräknas signalsystemet på Solnagrenen att vara tillräckligt stabilt för att genomföra signalsystemsbyte på sträckan Alvik - Sickla udde. Trafiken mellan Alvik och Sickla udde kommer att ersättas med buss. Efter att sträckan Sickla udde - Solna station är i drift med nytt signalsäkerhetssystem kommer möjligheten att öka trafikutbudet att ses över. Utbyggnaden av sträckan Sickla udde - Sickla förväntas vara klar vid årsskiftet 2016/2017.

Busstrafik innerstaden

Trafikområde innerstaden utgör från och med augusti 2014 tillsammans med trafikområde Lidingö ett sammanslaget trafikområde, vilket beror på den nyligen avslutade upphandlingen av busstrafiken i Innerstaden/Lidingö, E22. I samband med det nya trafikavtalet så har den tillträdande trafikutövaren fått ett större funktionsansvar för uppdraget vilket bland annat innefattar trafikplanering.

Som en del i det vinnande anbudet som lämnades av Keorlis ingick ett förslag på nytt linjenät för både innerstaden och Lidingö. Genomförande för detta är planerat till juni 2015, i samband med sommartidtabellen. Ett arbete med att förankra detta med berörda kommuner, intressegrupper etc kommer att inledas under 2014.

Det nya linjenätsförslaget innefattar hela linjenätet och detta kommer i detalj att samrådats med Trafikförvaltningen och berörda intressenter såsom väghållare och kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har inga invändningar mot de trafikförändringar som föreslås för 2014/2015.

Enligt förvaltningen är det ytterst angeläget att kollektivtrafiken utvecklas i samband med att Stockholm växer. Kollektivtrafik utvecklingen är också viktig för att möta stadens mål om att minska resande med bil. Generellt vill förvaltningen betona vikten av att utvecklingen av kollektivtrafiken samordnas med de stadsutvecklingsprojekt som pågår.

Enligt förvaltningen är det viktigt att förbättra möjligheterna att kombinera resor med kollektivtrafik och cykel.

Förvaltningen är angelägen om att stadsdelsnämnden får möjlighet att lämna synpunkter på det nya linjenätsförslaget för busstrafiken i innerstaden.

Bilaga

Trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015.

§ 16
Trafikförändringar i SL-trafiken 2014 - 2015
- svar på remiss från trafikförvaltningen
Stockholms läns landsting
Dnr 1.5.3.-163/2014

Stadsdelsnämndens beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Vice ordföranden Anitta Lindskog m.fl. (S) lmnade ett särskilt uttalande.

Ledamoten Barbro Borg (MP) och tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) lmnade ett särskilt uttalande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 24 mars 2014.

Stadsdelsnämnden har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter med anledning av ett förslag från trafikförvaltningen till förändringar i SL-trafiken 2014/2015.

Förvaltningen har inga invändningar mot de trafikförändringar som föreslås. Bulligt förvaltningen är det ytterst angeläget att kollektivtrafiken utvecklas i samband med att Stockholm växer. Kollektivtrafik utvecklingen är också viktig för att möta stadens mål om att minska resande med bil. Generellt vill förvaltningen betona vikten av att utvecklingen av kollektivtrafiken samordnas med de stadsutvecklingsprojekt som pågår.

Vad det gäller busstrafiken så utgör trafikområde innerstaden från och med augusti 2014 tillsammans med trafikområde Lidingö ett sammanslaget trafikområde, vilket beror på den nyligen avslutade upphandlingen av busstrafiken i innerstaden /Lidingö, E22. Som en del i det vinnande anbudet som lmnades av Keolis ingick ett förslag på nytt linjenät för både innerstaden och Lidingö. Genomförande för detta är planerad till juni 2015, i samband med sommartidtabellen. Ett arbetsgrupper etcetra kommer att inledas under 2014. Planerade förändringar i busstrafiken omfattas således inte av denna remiss.

Förvaltningen är angelägen om att stadsdelsnämnden får möjlighet att lämna synpunkter på det nya linjenätsförslaget för busstrafiken i innerstaden.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Östback (M) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Vice ordföranden Anita Lindskog m.fl. (S) lämnade följande särskilda uttalande:

Vi instämmer i förvaltningens svar på remissen med särskild betoning att kollektivtrafikens utveckling är viktig för att minska resandet med bil när staden växer.

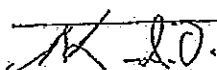
Vi anser också, som förvaltningen, att det är angeläget att stadsdelsförvaltningen får möjlighet att lämna synpunkter på det nya linjenätsförslaget för busstrafiken i innerstaden när det blir aktuellt.

Ledamoten Barbro Borg (MP) och tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) lämnade följande särskilda uttalande:

Precis som förvaltningen tycker vi att det är ytterst angeläget att kollektivtrafiken utvecklas i samband med att Stockholm växer. Utvecklingen av kollektivtrafiken är också viktig för att möta stadens mål om att minska resande med bil. När det gäller busstrafiken i innerstaden tycker vi att turtätheten och linjedragningen för linje 515, Odenplan – Sundbybergs station, behöver ses över för att bättre anpassas till efterfrågan.

Vi blir glada om förbättringar är på gång i busstrafiken då alltför många trafikanter har varit med om försenade bussar, bussar som uteblivit, bussar vars dörrar inte gått att stänga och bussar som luktat illa. Vi är positiva till att entreprenören ska få huvudansvar att utforma linjenätet. Det är en stor omläggning, och det kan dyka upp effekter som vi inte kan förutse nu. Så det är viktigt att det utvärderas löpande och ordentligt.

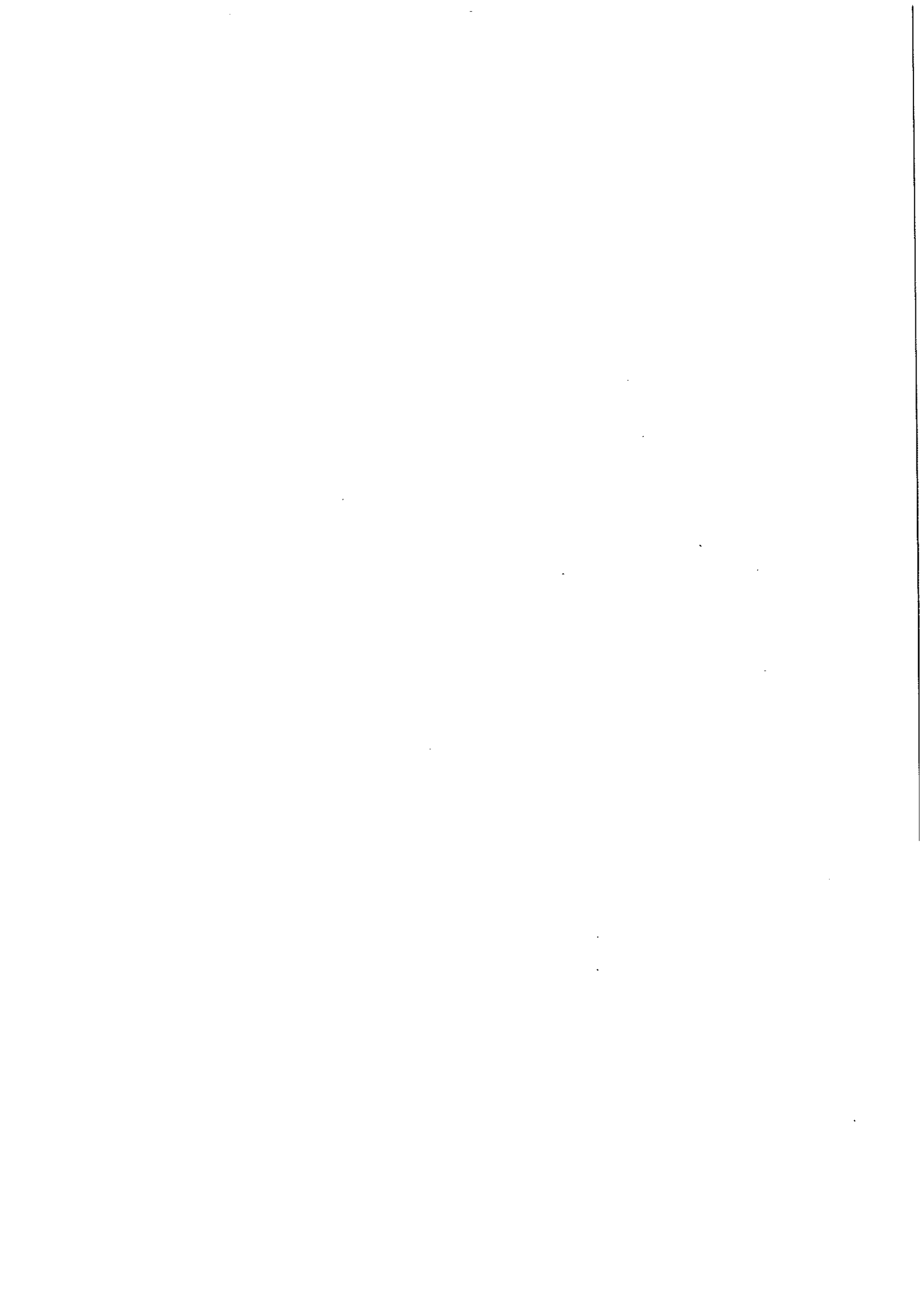
Ett problem med avtalet är att entreprenören ska få en stor del av ersättningen baserad på så kallad VBP, verifierat betalande påstigande. Det gör att alla resenärer, även de med

periodkort, måste "blippa" sitt kort på läsaren när de stiger på.
Det gör i sin tur att entreprenören inte kommer vilja öppna för
påstigning i alla dörrar, eftersom de riskerar förlora intäkter.
Det här gör att vi går miste om chansen att få effektivare av-
och påstigning, samt bättre snitthastighet på bussen.

TK Trafikkontoret

Kat: Emmy Martinsson
Dat: den 4 april 2014 13:00
Fun: Funktion TK Trafikkontoret
Rem: Remissvar T2014-00369
Bifogade filer: 201404041251.pdf; 13. Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014,2015.docx

ej.
fogar ärende och protokollsutdrag gällande T2014-00369.

Med vänlig hälsning

Emmy Martinsson, nämndsekreterare/utredare

Skärholmens stadsdelsförvaltning, stadsutveckling
Box 503, 127 26 Skärholmen
Telefon: 08-508 24 002/076-12 24 002
E-post: emmy.martinsson@stockholm.se
www.stockholm.se

☒ TK	☐ EK	
Pr.nr:	T2014-00369-3	
Ansvarig/ut	-	
ANKOM	2014-04-04	Avslutat
Avdelning	TP	☐
Handläggare		Sign

Del 2 Öppna delen

§ 26 Remiss inför trafikförändringar i SL-traffiken 2014/2015

- Yttrande till trafikkontoret angående remiss från trafikförvaltningen, ref: T2014-00369

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,
dnr 1.5.3/340-2014, med förslag till beslut att

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen.
2. Svaret skickas till trafikkontoret.

Yrkande: Ordföranden Jan Jönsson (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och anmäler för Alliansen (Moderaterna och Folkpartiet) ett särskilt uttalande enligt bilaga 1. Ersättaren Bosse Ekvall (S) anmäler för Socialdemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 2. Vice ordföranden Birgitte Isberg (S) tar denna anmälan som sin. Ledamoten Rebwar Hassan (MP) anmäler för Miljöpartiet att Miljöpartiet ansluter till Socialdemokraternas särskilda uttalande enligt bilaga 2. Ledamoten Rudy Espinoza (V) anmäler för Vänsterpartiet att Vänsterpartiet ansluter till Socialdemokraternas särskilda uttalande enligt bilaga 2.

Ordföranden Jan Jönsson (FP) hör att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

Beslut: Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att

1. Godkänna förvaltningens förslag till svar på remissen.
2. Svaret skickas till trafikkontoret.

Bilaga 1: Särskilt uttalande, Alliansen (Moderaterna och Folkpartiet)

Bilaga 2: Särskilt uttalande, Socialdemokraterna med stöd av Miljöpartiet och Vänsterpartiet

Bilaga 1: Särskilt uttalande, Alliansen (Moderaterna och Folkpartiet)

Skärholmens stadsdelsnämnd 2014-03-27

Ärende

Remiss inför trafikförändringar i
SL-trafiken 2014/2015
Jan Jönsson, ordförande, m.fl. (FP)
Andreas Lundin, m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Det är bra att trafikförvaltningen i landstinget (SL) nu också ser behovet av en kollektivtrafiklösning till Ridhuset i Sättra. Folkpartiets ledamöter i Stadsdelsnämnden, Idrottsnämnden, Trafik- och renhållningsnämnden samt Trafiknämnden i landstinget har träffat ridklubben flera gånger under vintern och fört informationen vidare till berörda tjänstemän.

Att dra om linje 135 kan vara en lösning. Andra alternativ som är tänkbara kan vara en minibuss som går sträckan Bredning-Ridhuset. Konsekvenserna för övriga resenärers restid behöver utredas närmare. Det är viktigt att dialog snart kommer igång mellan Ridklubben och Trafiknämnden i landstinget och att en lösning som ger bästa möjliga förutsättningar för barn och ungdomar att ta sig till och från Ridhuset kommer tillstånd så fort som möjligt.

För ökad trafiksäkerhet behöver avsaknaden av trottoar den första sträckan mellan Sättragårdsvägen och gångvägen ner mot stallet skyndsamt åtgärdas. Nere vid ridhuset behöver även övergångsställe målas upp för passage från gångvägen över till ridhuset. I samband med att arbetet med Förbifart Stockholm påbörjas bör trafikljus sättas upp vid övergångsstället. Förslag på dessa åtgärder läggs nu som skrivelser i Idrottsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden.

Skärholmens
stadsdelsförvaltningBodholmsplan 2
Box 603, 127 26 Skärholmen
Telefon 08-608 24 000
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga 2: Särskilt uttalande, Socialdemokraterna med stöd av
Miljöpartiet och Vänsterpartiet

Skärholmens stadsdelsnämnd 2014-03-27

Birgitte Isberg
Bosse Ekvall m.fl. (S)

Ärende
Dur.1.5.3./340-2014

Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014-2015

Särskilt uttalande

Socialdemokraterna instämmer i förvaltningens förslag till
beslut men vill därutöver anföra följande.

Vi vill betona och understryka några av de synpunkter och
förslag som förvaltningen skriver.

Återigen har vi ett ärende där det finns anledning att lyfta fram
den regionala kärnan (centrat)

som Skärholmen/Kungens Kurva tillsammans ska utgöra.
(Saknades i översiktsplanen)

Det finns mycket stora skäl att inrätta väl fungerande
kollektivtrafikförbindelser så att Kungens Kurva knyts ihop
med tunnelbanan i Skärholmen.

Vi undrar återigen var Spårväg Syd har tagit vägen?

Vi undrar vidare varför kollektivtrafiksatsningar ständigt
prioriteras i regionens norra delar?

Vi undrar varför vill inte den politiska ledningen utveckla
stadens södra delar?

Det måste finnas kollektivtrafikförbindelser som skapar
möjligheter för utveckling och ett levande samhälle, där
människor kan leva, bo och arbeta, förbindelser som knyter
ihop stadens södra (sydvästra) delar med varandra.
Söderortsvisionen har på ett mycket tydligt sätt kommit fram
till dessa slutsatser.

Beträffande tunnelbanan så är det i hög grad motiverat att tågen ska vända i Skärholmen där det stora flertalet passagerare finns, och inte i Axelsberg.

När det gäller busslinje 135 så är det mycket efterlängtat att det äntligen ska föras samtal för att hitta lösning på hur man ska få till busstrafik till Sättra Ridskola. Dialog måste föras med alla berörda parter som SL, trafikkontoret, Förbifart Stockholm och företrädare för Sättra båtklubb. Skäl finns för att hitta en helhetslösning av vägförågan ner till Sättra Varv. Vägen är mycket smal och ska också hantera tung trafik vid byggandet av Förbifart Stockholm.

Beträffande eventuell indragning av busslinje 153 så förefaller det mycket orimligt. Den försämring, som förvaltningen påpekar, för människor som på grund av obehag eller rädsla att åka tunnelbana, är en viktig social aspekt.

Handläggare
Sara Héppling Trygg
Telefon: 08-508 24 016

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015

Yttrande till trafikkontoret angående remiss från
Trafikförvaltningen (Ref: T2014-00369)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Att nämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen.
2. Att svaret skickas till trafikkontoret.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Sophie Dahlberg
Tf avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har genom trafikkontoret mottagit en remiss från Trafikförvaltningen, tidigare AB SL, angående trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015. I ärendet redovisas övergripande trafikförändringar ur bruttolistan samt de linjer som direkt berör Skärholmen.

Skärholmens stadsdelsområde är tillsammans med Kungen kurva en knutpunkt och en regional kärna med stor utvecklingspotential men med ett stort behov av utökade kollektivtrafikförbindelser.

Förvaltningen välkomnar särskilt beskedet om eventuell trafikering med linje 135 med ett fåtal turer under eftermiddag och tidig kväll till Sättra Ridskola. Det är nu viktigt att dialog förs mellan trafikkontoret och trafikförvaltningen för en lösning, särskilt med tanke på det planerade arbetet med Förbifart Stockholm vid Sättra varv och hur det påverkar den vändplan som är avsedd för bland annat busstrafik.

Bakgrund

Förvaltningen har genom trafikkontoret mottagit en remiss från Trafikförvaltningen, tidigare AB SL, angående trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015. Trafikförvaltningen vill med remissen ha synpunkter kring de föreslagna trafikförändringarna och hur de bör prioriteras, såväl som förslag på eventuella neddragningar eller omprioriteringar för att säkerställa att resurserna används effektivt. Trafikkontoret samordnar remissvaren och stadsdelsnämndens yttrande ska lämnas till trafikkontoret senast den 11 april.

Ärendet

Remissen innehåller en bruttolista med möjliga trafikförändringar för SL trafiken inom hela Stockholms län som beräknas träda i kraft i december 2014, dock med reservation för fortsatta förändringar och eventuella avsteg. Förslagen avser linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid som tagits fram i samarbete med trafikentreprenörerna och med hänsyn till förslag som inkommit från resenärer. I ärendet redovisas övergripande trafikförändringar ur bruttolistan samt de linjer som direkt berör Skärholmen.

Tunnelbana

Trafikförvaltningen kommer att se över sommartrafiken för att se om utbudet behöver anpassas till efterfrågan. Det kan betyda att tiden för glesare trafik kortas ned med en vecka i början och en vecka i slutet av perioden. Tiden för utsättning av långa tåg under högsommaren kommer också att ses över. I övrigt planeras inga trafikförändringar för tunnelbanan.

Pendeltåg

Det finns ett förslag om att ändra trafikeringen av linjen Märsta – Södertälje så att vartannat tåg går till Arlanda – Uppsala och vartannat till Märsta. Ett av skälen till ändringen är att säkerställa att tågen från Uppsala och Arlanda fortsätter söder om Stockholm trots trafikreduceringarna i samband med renoveringen av gamla Årstabron. Det är dock ännu osäkert om ändringen kommer att genomföras.

Buss

Förvaltningen bedömer att två av de övervägda trafikförändringarna är av särskild vikt och lyfter därför dessa först:

- För linje 135 sträckan Mälardalshöjden – Vårberg övervägs en ökad turtäthet från 30- till 20-minuterstrafik vardagsförmiddagar från cirka kl. 09. Trafikering till Sättra Ridskola övervägs med ett fåtal turer under eftermiddag och

tidig kväll. För detta krävs att nödvändig infrastruktur till exempel en vändplan finns på plats samt att bussens framkomlighet säkras. Detta blir en så kallad skaffkörning från ordinarie körväg och påverkar restiden för genomresande resenärer. Trafikförvaltningen tar gärna en dialog med Stockholm stad i frågan.

- För linje 153 Fridhemsplan – Bredäng övervägs en nedläggning då den går parallellt med tunnelbanan förutom vid hållplats Gesällbacken samt på sträckan Hornstull – Fridhemsplan. Resurser kan frigöras och istället satsas på andra åtgärder i söderort.

Ett nytt trafikupplägg i stråket Tumba – Alby – Hallunda – Fittja – Vårby – Kungens kurva – Fruängen övervägs. Detta påverkar flera linjer och varje förändring hänger samman med de övriga. Syftet med det nya trafikupplägget är att förtydliga och förenkla linjenätet, samt att förbättra turutbudet i vissa relationer. De för Skärholmen relevanta förändringarna är som följer;

- För linje 707 Tumba Station – Fruängen övervägs kortas av till att endast trafikera sträckan Skärholmen – Fruängen. Detta möjliggör passning mellan buss och tunnelbanan i Fruängen.
- För linje 737 Tumba station – Skärholmen övervägs ändrad linjesträckning Tumba station – Ävägen – Tuna – Vretarna – Alby – Fittja – Kungens kurva – Skärholmen. Detta innebär en kombination av dagens linjesträckningar. Syftet med ändringen av linje 737 är att erbjuda en snabbare resa mellan norra och södra Botkyrka kommun samt upp till Kungens kurva.
- För linje 707 övervägs ändrad linjesträckning via Fittja. Det ger en något längre resväg för genomresande resenärer, men många av dessa resenärer har istället möjlighet att använda linje 865 som erbjuder en snabbare resa till/från Kungens kurva.

Övriga busslinjer som går till, från och/eller inom Skärholmens stadsdelsområde berörs med följande föreslagna trafikförändringar;

- För linje 865 Handterminalen – Skärholmen övervägs en ökning från timmes- till halvtimmesstrafik på helger mellan cirka kl. 09-18. Även kvartstrafik under rusningsperioderna längs hela linjesträckningen övervägs.
- För Linje 710 Skärholmen – Sörskögen övervägs en förlängning till att trafikera linjens hela sträckning för de avgångar på kvällstid som idag endast trafikerar en delsträcka. Det skulle ge en ökning av turtätheten till

halvtimmestrafik hela sträckan Skärholmen – Sörskogen under kvällstid, alla dagar i veckan.

Linje 163 och 173, nattbuss 191 och 792 liksom buss 914 för närtrafiken saknas i bruttolistan, vilket innebär att ingen förändring planeras för dessa linjer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skärholmen

Skärholmens stadsdelsområde är tillsammans med Kungen kurva en knutpunkt och en regional kärna med stor utvecklingspotential men med ett stort behov av utökade kollektivtrafikförbindelser. Särskilt viktiga är tvärförbindelserna inom söderort som behöver förbättras avsevärt för att kunna möta dagens och framtidens växande behov. Stödet för dessa satsningar är tydligt uttalat och väl dokumenterat i samtliga strategier för söderort såväl på länsnivå som på kommunal nivå. Förvaltningen anser att det är ohållbart att det mest tidseffektiva sättet, för många av de resenärer som idag färdas inom och mellan kommunerna i söderort, är att åka via de centrala delarna av Stockholms stad. Förvaltningen kan också konstatera att motsvarande satsningar på kollektivtrafik i regionens norra delar ständigt prioriterats och efterfrågar en jämnare fördelning av dessa satsningar så att genomförande av tvärförbindelserna i söderort kan skyndas på.

Tunnelbana

Förvaltningen anser det positivt att det görs en översyn så att utbudet hålls uppdaterat utifrån efterfrågan. Förvaltningen vill dock fortfarande påpeka att tåg mot Norsborg som vänder i Axelsberg eller Sätträ bör vända i Skärholmen som är en knutpunkt i kollektivtrafiken och betydligt mer trafikerad än de två först nämnda stationerna.

Pendeltåg

Förvaltningen anser att den föreslagna förändringen av linjen Märsta – Södertälje så att vartannat tåg går till Arlanda – Uppsåla och vartannat till Märsta är positiv eftersom det stärker förutsättningarna för effektivt kollektivt resande i söderort. Men fortfarande krävs effektivisering och förstärkning av förbindelserna särskilt mellan Skärholmen- Fruängen - Älvsjö- Högdalen- Farsta,

och vidare Skarpnäck. Behovet av snabba tvärförbindelser mellan dessa viktiga knutpunkter blir allt större.

Buss

Linje 135 Mälarhöjden - Vårberg:

Förvaltningen välkomnar särskilt beskedet om eventuell trafikering med ett fåtal turer under eftermiddag och tidig kväll till Sättra Ridskola. Det är nu viktigt att dialog förs mellan trafikkontoret och trafikförvaltningen för en lösning, särskilt med tanke på det planerade arbetet med Förbifart Stockholm vid Sättra varv och hur det påverkar den vändplan som är avsedd för bland annat busstrafik. Förvaltningen är också mycket positiv till ökad turtäthet. Linjen är viktig för många boende i området, och de särskilda satsningar som just nu genomförs för förbättrad tillgänglighet på hållplatser längs med hela linjen gör den avgörande som alternativ för många äldre samt för personer med funktionsnedsättning.

Linje 153 Fridhemsplan - Bredäng:

Buss 153 är i dagsläget till viss del ett alternativ till tunnelbanan. Förvaltningen vill därför återigen lyfta behovet av realtidsinformation om avgångstider på torget i Bredäng. Medborgare i Bredäng har under lång tid uttryckt både det tidsödande, och när det är mörkt det olustiga i att behöva ta sig upp på perrongen för att se när nästa tunnelbana går. För de som undviker tunnelbanan på grund av obehag och eller rädsla kan en indragning av linjen innebära en försämring.

Förvaltningen vill återigen påpeka att behovet av bussförbindelse till Sättrastrandsbadet vid slutet av Alsättravägen i allra högsta grad kvarstår, för att ge fler Stockholmare möjlighet att besöka badplatsen som nyligen tillgänglighetsanpassats av Skärholmens stadsdelsförvaltning.

I övrigt är förvaltningen positiv till alla förändringar som leder till ökad turtäthet längs alla linjer som trafikerar Skärholmens stadsdelsområde.

Bilagor

1. Remiss inför trafikförändringar 2014-2015